

DÉLI UJSÁG

POLITIKAI NAPILAP

Budapest, 1909.

II. évf. CSÜTÖRTÖK 10. szám.

Január 14.

Szerkesztőség: VI., Aradi-utca 8. szám.
TELEFONSZAM 108-52.
Egyes szám ára helyben 2 fillér.

Főmunkatárs:
FÉNYES LÁSZLÓ

Felolós szerkesztő:
Dr. VÉCSEY MARCEL

Kiadóhivatal: VI., Aradi-utca 8. szám.
TELEFONSZAM 108-52.
Hirdetések millim. számítással díjszabás szerint.

Újabb rémes katasztrófa Resicabányán. A bányalég megint gyilkolt.

Resicán ismét pusztulás volt.

— jan. 14.

(F. L.) A délmagyarországi Resicán, az „Osztrák-Magyar Államvasut-társaság” bányatelepén ismét nagy szerencsétlenség történt. Három hete csak, hogy a légrobbanás tizenhárom ember életét oltotta ki s tegnap délután megisméltődött az ember-pusztulás: eddig tizenkét halottat találtak meg, temérdek sebesült van és sok munkásról nem tudják, hogy hova lett. A dománi bánya Almási tárnájának hetedik szintjén történt a robbanás s a munkások Davis lámpái rendben voltak. Ennyi a híradás.

Miután nem Dél-Amerikában, avagy Westfáliában, hanem Resicán történt a katasztrófa, egyelőre minden további híradás megszünt. A multikori szerencsétlenség alkalmából interpelláció volt a képviselőházban az osztrák társaság munkásviszonyai miatt s arra Wekerle miniszterelnök azt a cinikus választ adta, hogy elismeri a resicai szerencsétlenségek sűrű voltát, aminek az az oka, hogy a telepen nagyon mélyen dolgoznak s ezen az ugynevezett hetedik szinten sokszor fordul elő gázömlés, aminek veszedelmét csak külön légszivattyuzó készülékkel lehetne elhárítani, a törvény betűi azonban nem adnak módot az államhatalomnak arra, hogy ilyen készülék létesítésére kötelezze a társaságot. Pont.

A pont után is beismert még annyit a miniszterelnök, hogy a bánya munkásoknak, amikor egyesületbe akartak szervezkedni, hogy érdekeiket megvédjék, ezt bányautizemi szempontból nem engedték meg.

A képviselőház egy kissé morgott a cinikus válasza, aztán öt perc múlva úgy megfélekedezett az egész katasztrófáról, mintha sohasem ismétlődhetnék az meg többé.

Es most ismét itt a tizenkét halott, itt vannak az özvegyek és az árvák és itt vannak a nyomorékok. Nem baj, de a törvény betűit nem pótolta még a miniszterelnök. Miután nincs benne a törvényben, hogy a hetedik szinten olyan légszivattyuzó készüléket kell alkalmazni a bányákban, amelyet a tudomány a törvény készítése után talált fel, Wekerle tiszteletben tartja a törvényt.

Oh, én ismerem ezeknek az uraknak ama szent perceit, amikor a törvénytisztelőnek lobogó tüze fölcsap bennük. Pusztuljon a világ, de a tör-

vény szent maradjon. Valahányszor nagyfőkék, vagy hatalmas emberek érdekéről van szó, olyankor a törvény taláros kezelői mossák a kezüket: a törvény nem ad nekik módot az intézkedésre...

De ismerem idejük többi részét is, amikor fölrugják a törvényt. Magyarországon harminc év óta toloncoznak, anélkül, hogy a törvény erre módot adna nekik. De ilyenkor államraisonra és szokásjogra hivatkoznak. A föld mélyében dolgozó munkások életének védelme, küzdelmes sorsu családjuknak megmentése, az nem államraison. Olt nem lehet a törvény betűit a törvény szellemével pótolni egy rendeletben. És új törvényről sem lehet gondoskodni. Mert az osztrák vasúttársaság részvényei nagy urak, főhercegek kezében van.

De a törvény betűjének határozott ellenére belehet tiltani a nyomorult bánya munkások emberi és törvényadta jogát: a gyűlekezési szabadságot. Nem; nyomorult, fekete szénporban élő munkások, csak tessék mindennap a halál valószínűségébe lebecsálkozni, tessék mindennap úgy menni el hazulról, hogy ne tudjátok: láthatjátok-e többé azokat, akiket szerettek. Az állam nem gondoskodik a védelmetekről, tehát ti se merjétek magatokról gondoskodni. Dolgozzatok és pusztuljatok ha kell, a részvényesek érdeke úgy kívánja.

Vajjon mit szól Wekerle ur az újabb szerencsétlenséghez? Meg fog e jelenni előtte a sok véres árnyék, a sok nyomorult és éhező árva és meg fogja e hallani kényszeredett sóhajukat: Te tetted ezt velünk, úgy érjen utól a végzet Téged is!

Wekerle ur egyelőre, mint kövérre hizott pondró jól érzi magát s a resicai átokról azt gondolja, hogy rosszul tapétázták be az ajtókat, a téli szél süvített be csupán.

Ej, Wekerle ur, gyalázatos munkát végeznek ezek a magyar iparosok.

Újabb tömegsztrájk készül.

A szakszervezeti választmány
határozata.

tudósítónktól. —

— jan. 14.

A szervezeti munkásság — írja ma a szociáldemokrata párt lapja — nem hajlandó összefont kezekkel eltűrni, miképpen bontja meg az uszítók pórázára

fogott kormány a munkások egyesüléseit.

Minden tőle telhető eszközzel küzd és küzdeni fog szakegyesületeinek megmentéséért. Elszántságát és elkeseredettségét mutatja az az elhatározás, amelyre a budapesti szervezett munkások megbízottai álló szakszervezeti összválasztmány szerda esti ülésén jutott.

Kimondotta a szakszervezeti választmány, hogy felszólítja az összes szervezeteket, tartsanak a munkások veszélyeztetett egyesülési jogának megmentésére nyilvános gyűléseket és mondják ki a gyűléseken, hogyha Andrassy a fölfüggesztett szövetségeket és szakcsoportokat fölöslatná, a munkásság válasza erre a tömegsztrájk legyen.

A resicai pokol újra megnyílt.

Megint embert evett a bánya. —
85 halott.

— Távirati tudósítás. —

— jan. 14.

Resica mellett, Dománban, a Szabadalmazott Osztrák-Magyar Államvasut-Társaság bányájában, az Almási-tárna hetedik szintjében, a december 16-iki katasztrófa színhelyének tözsomszédságában tegnap délután három óra tájban megint bányarobbanás történt.

Délután fél 4 óráig tizenkét halottat huztak ki a bányából. Nagy csomó munkás hiányzott még ekkor. A munkások elkeseredése nagyon nagy és Resicza urai forrongástól félnek.

A részletek hiányzanak. De hát kellenek részletek? Hát azok után, amik Resicán történtek és történnek, történnek napról-napra a kormány, a hatóság, a nyilvánosság, a sajtó előtt, kellenek részletek?

A távirati híradások ime itt következnek a bányakatasztrófáról:

Az első jelentés.

Temesvár, jan. 13.

Resicabányáról borzalmas bányaszerecsétlenséget jelentenek. A szerencsétlenség délután 3 óra tájban a dománi bánya Almási-tárnájában történt. A tárnában dolgozó bányamunkásoknak egyharmadrésze, körülbelül hatvan munkás, odaveszett.

12 halott.

Resicza, jan. 13.

A dománi bányában három óra tájban bányalégrobbanás történt. A bányából este hét óráig tizenkét halottat huztak föl. Sok munkás hiányzik.

Az áldozatok listája.

Resicza, jan. 13.

Tizenkét halottat hoztak föl este 7 óráig. Erősen terjed az a hír, hogy tizenöt munkás halt meg. Nagy a tétkolódzás. A halottak közül eddig a következők személyazonosságát állapították meg:

Cibrunk Luka,
Gajdos József,
Rognapsz Rudolf,
Kapuszinszky Georg,
Vilcsék Johann és
Sándor N.

A többiek domániak. Hír szerint 120 munkás közül 40-50 kimenekült, de ezek a nagy ijedtségükben szétszaladtak. Nagy a fejetlenség, nagy az izgalm.

Hivatalos jelentés.

Resicza, jan. 13.

A dománi Almási-akna 7-ik szintjében gázkitörés következtében tíz ember meghalt. Két munkás hiányzik. A Davis-lámpák rendben voltak, különben a szerencsétlenség sokkal nagyobb lett volna.

85 halott.

Németbógsán, jan. 13.

Itt kezdődik a társaság uralma. Hír szerint nyolcvanöt a halottak száma. Sok a sebesült is.

Forrongástól félnek.

Resica, jan. 14.

Komoly zavargásoktól tartanak, mert a munkásság nagyon elkeseredett. Három héttel ezelőtt is volt egy borzalmas katasztrófa Resicán, amelynek 13 halottja volt és tizenkét évvel ezelőtt is megreszketett a föld Resicabánya vidékén. Akkor is éjszaka: 1896-ban, a december hó 18-áról 19-ére virradó éjszaka. Akkor is bányalég robbant, még pedig az ugyancsak Dománban lévő Szécsen-tárnában. Az aknában a katasztrófa napján kétszázhatvanöt ember dolgozott, a katasztrófa helyén és pillanatában meg vagy 80-90 bányász volt a mélységben. A halottak száma december 21-én délig harminchárom volt, negyvenheten még hiányzottak és a sebesültek száma is óriási volt.

Mosonbanklított a fekete kórság.

Az ipartestület és a zsidók.

— Saját tudósítónktól. —

— Jan. 14.

Rakovszky urék boldog örömmel ölelhetik keblükre a mosoni ipartestület vezetőjét, ha ugyan nem derogálnak. Mert Rakovszky ő excellenciájának és Mojnár János ő méltóságának méltán telhetik kedvük ez ipartestületi urakban, akik a mai nehéz megélhetési és kereseti viszonyok között ráérnek egy kis felekezeti politikát is csinálni.

A mosoni ipartestület ugyanis táncvigalmat rendezett, amelynek rendezési munkálatai közben ki akarták mondani, hogy zsidó iparost egyáltalában nem hívnak meg a bálra. Ezt az indítványt maga az ipartestületi elnök, Oross István terjesztette elő. A rendező bizottság hosszas vitaközös után elvetette az elnök indítványát. A táncvigalmat aztán megtartották.

Többen a zsidó iparosok közül nem mentek el a mulatságra, mert egyéb elfoglaltságuk miatt nem mehettek. De kartársi szolidaritásból megváltották a jegyeiket, sőt felül is fizettek. Az elnök akít a bizottsági tagok antiszemita indítványával leszavazták, most aztán sietett elégtételt venni magának kudarcáért. Visszaküldte a megváltott jegyek árát, valamint a felülfizetéseket és a következő durva üzenetet mellékelte a visszaküldött pénzekhez:

— Zsidók pénzére nem reflektálok!

Nevetni kellene ezen a bolond eseten, ha nem mutatna vissza maga mögé, arra a társadalmi szétziláltságra, amelyet lehetetlen letagadni, mert van, mert okvetetlenkedően előtérbe áll és kétségbe ejti az embert ennek a szerencsétlen országnak a sorsa.

A mosoni iparosok értesék meg ipartestületi elnökükkel, hogy ott kinn tágasabb. Iratkozzék be a néppárti klubba.

Lengyel gyerekek Bosznia ellen.

Jelentkeztek a terparancsnokságon.

— Saját tudósítónktól. —

— Jan. 14.

Kedves jelenet játszódott le tegnap a terparancsnokság Veres Pálné-utcai épületében. Két gyerek-ember jelent meg a terparancsnokság ügyeletes tisztjénél és német nyelven arra kérték, hogy vezesse őket a parancsnok elé. A fiuk valami különös egyenruhát viseltek és határozott fellépésükkel hamarosan megnyerték a főhadnagy tetszését. Érdeklődve kérdezte meg a fiukat:

— Mi járban vagytok, gyerekek?

— Azt csak a parancsnok urnak mondhatjuk meg.

Az ügyeletes maga is érdeklődött a fiuk ügye iránt, felvezette hát őket Surányi parancsnokhoz. Itt bemutatkoztak.

Az egyik Duell Gusztáv 12 éves, a másik Dyda Tamás 11 éves gimnáziumi tanuló volt Lembergől.

— Hogy kerültetek ide és mit akartok tőlem? — kérdezte a parancsnok.

Az idősebb válaszolt:

„Harcba vágyunk!”

Lembergől szöktünk meg az internátusból. Mint tetszik látni, rajtuk van még az internátusi egyenruha. Hallottuk, hogy nagy bajban vannak a mi testvéreink, a magyarok. Olvastuk, hogy Bosznia miatt háborút indítanak a magyar nemzet ellen. A szülőink már régen azt beszélnek nekünk,

hogy a lengyeleknek csak egy barátjuk van a világon és ez a magyar nemzet. Most aztán, amikor megtudtuk, hogy a magyarok bajban vannak, sietünk segítségükre. Azért, mert fiatalok vagyunk, ne küldjenek el. Majd meglátja a parancsnok ur, hogy hasznunkat veszik. Ha másra nem, hát kémszolgálatra is felhasználhatnak bennünket. Nagyon szeretnénk boszút állani az oroszokra is, meg az osztrákokra is.

Visszautasítás.

Nagy lelkesedéssel szavaltta el a mondókáját a kis Duell Gusztáv. A parancsnok mosolyogva hallgatta végig a gyermekét, megsimogatta és megmagyarázta, hogy nincs szükség a segítségükre. Nem fenyegeti semmiféle veszedelem a magyar nemzetet. Sokkal okosabban cselekszenek, ha szépen hazautaznak és folytatják a tanulást.

A kalandos kedvű fiúk majdnem sirva iakadtak s csak akkor békültek meg, amikor a jólelkű kapitány megvendégelte őket.

A lakoma után egy altiszttel kikísértette a fiukat a pályaudvarra és pénzt adott, hogy megválthassák a jegyüket hazáig. Ma már talán meg is érkeztek aggodó szülőikhez a magyarok ifjú, lelkes barátai.

Elöl-e az igazság, vagy hátul?

Pádua hercegnője körül skandalumok vannak.

— Saját tudósítónktól. —

— Jan. 14.

A „Nap” tegnapi száma írja:

— Rozsnyai-Van-de-Hoske-Nincs mester, a kitiön erekyeszállító, jelenleg Nagyváradon tartózkodik Oscar Wilde csontjaival. Wilde nem érdemelte, Nagyvárad nem érdemelte, Rozsnyai mégis lefordította a „Pádua Hercegnője” című Wilde-darabot és Erdélyi Miklós színigazgatóval elő is adta. Ed-dig rendben valna a dolog. De Wilde darabja mellé a színpadra kült maga Vándor Kálmán is és bekonferálta Wilde-ot a nagyváradi publikum jóindulatába. Vele együtt „A Holnap” költőit is, ami ellen ezek a fiatal poéták egyelőre nem tiltakoztak. Wilde haláleset miatt nem tehetete ezt.

Ellenben a közönség tiltakozott. Ugy vélte, hogy izléstelen az, a mit Hos-de-Van a színpadról előad és főként szmókingot vagy egyéb tiszta ruhát követelt meg tőle. Azt sem tartotta kívánatosnak, hogy Wilde szerelmi életéről a nagy nyilvánosság előtt a premierre megjelent fiatal leányoknak is szóljon az előadás. Mindebből izgalmak lettek s most a színházi bizottság akar közbelépni. Az izgalom zártába nemcsak ezek a szavak röpködnek: Wilde, Holnap, Tegnapi, Rozsnyai, hanem az is felmerült, hogy tolonckocsi. Mi lesz, mi nem lesz, még nem tudni, de bizonyos, hogy Wilde Oszkár-nak nincs szerencsése a barátaival. Még halálában is kompromittálni tudják. Nagyváradon!

A „Budapesti Hírlap”, Rákosi Jenő lapja ugyanezen esetről így ír:

Vidéki színészet. Nagyváradon vasárnap este nagy sikerrel mutatták be Wilde Oszkár „Pádua hercegnője” című romantikus drámáját. A bemutató előtt Rozsnyay Kálmán, a darab fordítója, elmés és tartalmas előadást tartott Wilde költészetéről. A főszereplők: Kürthy Margit, Tóth Elek, Sik Rezső, Szarvasi, Gózon, Dési játékát nyílt színen és fölönás után zajos tapsal jutalmazta a közönség, a fordítót is többször a lámpák elé hívták.

...Ime kétfajta híradás egy színházi estéről. Az egyik „A Nap”-ban jelent

meg, a másik a Rákosi Jenő újságjában. Tisztelettel kérdezzük: hol van hát az igazság, elől-e vagy hátul, vagy valahol a közepén?

Színjátszás volt a resicai rablótámadás.

A pénztáros ur mint haramia.

— Saját tudósítónktól. —

Resica, január 14.

A románbogsáni erdőhivatalban — mint részletesen jelentettük is — titokzatos és rémes rablógyilkos-merénylet történt a minap.

A munkások este 8 órakor megjelentek a hivatalban, hogy heti fizetésüket felvegyék. A pénztáros azonban a rendes időben nem jelentkezett, mire a munkások közül többen bementek Péter pénztáros hivatalos szobájába.

A Wertheim-kassza előtt a földön vérbefagyva, eszméletlenül találták, a mellén és a nyakán hatalmas sebekkel. A Wertheim-kassza erőszak nyomai látszóttak, az első pillanatban kétségtelen volt, hogy rablógyilkos-merénylet történt.

A pénztárt azonban nem bírták feltörni, a kulcsait pedig nem találták meg a pénztáros zsebeiben.

Ki a gyilkos?

Nyomban értesítették a resicai rendőrséget, amely letartóztatott egy erdővédet, aki a merénylet felfedezésekor a pénztáros szobája mellett levő helyiségben tartózkodott és a kijelentése szerint mit sem tudott a történetekről.

Aztán még az éjszaka folyamán kiderült, hogy az erdővéd követte el a rablógyilkos-merényletet. A városi kórházban visszanyerte eszméletét a pénztáros, szembesítették a letartóztatott erdővéddel, akiben Péter ráismert a támadójára.

Elmondta, hogy a rablógyilkos-merényletet az erdővéd követte el, aki nem tudván a pénzhez hozzáférni, hogy elterelje magáról a gyanút, a helyszínen maradt.

Az erdővédet le is tartóztatták.

Szenzációs fordulat.

Most aztán a rablótámadás dolgában meglepő fordulat állott be.

Péter Ernő pénztáros ma reggel Révai főkönyvelő előtt megvallotta, hogy az egész támadás színelv volt s ő saját maga kötözte össze magát, hogy a rablótámadás meséjét elhitesse.

Ezzel régebben elkövetett sikkasztásait akarta elleplezni.

Péter egyúttal kérte a társaság igazgatóságát, hogy a további nyomozást szüntesse meg, de az igazgatóság folytatja a titokzatos ügyben a vizsgálatot. Péter pénztárost átadták a rendőrségnek.

A fehérvári rémeset.

A gyilkos multjából.

— Saját tudósítónktól. —

Sz.-Fehérvár, január 14.

A székesfehérvári rablótámadás áldozatai közül Berényi István állapota immár annyira javult, hogy legközelebb elhagyhatja a kórházat. Szajkó Józsefet a szörnyű éjszaka igen megviselte. Borzalommal gondol azokra a pillanatokra, amiket eltöltött a véres éjszakán a vasuti postán. Elképzelhető lelki állapota még mindig s így nem is csodálható, hogyha Székesfehérvárról el akar távozni.

Szajkó felutazik Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszterhez, hogy megköszönje kitüntetését, egyben megkéri a minisztert, hogy hegyezze el Székesfehérvárról.

Igen érdekes dolgot tudtunk meg az agyonvert rablógyilkosról. Kiderült

most már, hogy Kern a csendőrségnél való szolgálata alatt se volt vaami jóra való ember. Kartársainak igen gyanús volt ez az ember. A csendőri élelslátás észrevette, hogy Kern nem jár a becsület útján s ezt a csendőrök maguk között nem is titkolták, sőt még Kern előtt sem, akinek mézes-mázos szavait nem sokra becsülték.

Mikor a pötöllei gyilkosság történt, Babcsák János csendőrmester folytatta a nyomozást. Babcsák ma már nem csendőr s így elmondhatott egyet-mást tudósítónk előtt.

Mikor a gyilkosság történt, Babcsák-nak mindegy ötletszerűen keresztül villant agyán, hogy Kern István lehet a gyilkos. Ezt a feltevését számos gyanús körülményre is alapította.

A pötöllei gyilkosságot követő reggel megjelent a Kern lakásán, de nem találta odahaza a gazlelkű embert. A feleségét kérdezte meg, hogy hol az ura. Az asszony azt mondta, hogy szabadságon van s meg is jelölt egy helyet, ahol állítólag Kern tartózkodott. Babcsák ezt tudomásul vette és eltávozott, de addig, míg csendőr volt, állandóan figyelemmel kísérte Kernt.

Most aztán kiderült, hogy alapos volt a gyanu.

TÁVIRATOK.

Kiamil pasa expozéja.

Konstantinápoly, január 14. Kiamil pasa expozéja a belpolitikai kérdésekkel kezdődött. Elsősorban az alkotmány visszaállításáról szolt, majd a választásokról és a visszaélésekről beszélt. Végül sztrájkjavaslatot terjesztett elő.

Nazarénus rabkatonák.

Akik nem fognak fegyvert.

— Saját tudósítónktól. —

Szeged, jan. 14.

A nazarénus rabkatonák száma nem-hogy fogyna, de szaporodik. Csupán a szegedi honvédségnek harmincegy olyan rabja van, aki a fegyvert nem akarta megfogni: tizenkilencet a honvédség fogházában, tizenegyet pedig a Csillagbörtönben őriznek.

Az utóbbiak közül többen büntetésük utolsó tizenkettődik esztendőjét töltik.

Tudósítónk meglátogatta a rabokat, a kik panaszkodtak, hogy bibliát csak vasárnap kapnak.

A felügyelettel megbízott egyének a rabokról így nyilatkoztak:

— Ezek az emberek csöndesek, békések és szelidek. A külsővilág iránt nem érdeklődnek. Világias hajlandóság, valamely vágy nem mutatkozik rajtuk. Szelidségükkel megható bátorság párosul. Baj esetén, a betegség napjaiban, vagy ha rossz hírt hallanak hazáról, nem vesztik el bátorságukat. Sohasem porlekednek egymással, nem pletykálnak, nem falánkok; ha az ör az utcára viszi őket valamely dologban, nőt után nem bámulnak. A hit teljesen eltölti lelküket és az a kevély gondolat, hogy az apostolokat utánozzák a szenvedésben, boldoggá teszi őket. Othon hagyott hitvesről, gyermekéről, szülőiről, testvéréről áhitatos szeretettel beszélnek, ellenben sajnálják azokat, akik nem az ige szerint igazodnak.

A kalaptü és az orr.

Szomeru história a bécsi aszfaltról.

— Saját tudósítónktól. —

— Jan. 14.

Az óriás kalapok divatja, amely Budapesten is elég nagy tért hódított, különösen Bécsben dühöng. A malomkerék nagyságu kalapokhoz természetesen hatalmas kalaptü is kelnek, amelyek

Elöre haladott idény miatt kályha-talczában, szénkannákban, korcsolyákban melyen leszallított árak!

Biró Albert

Arjegyzer ingyen. vaskereskedelem Telefon 96-52. Budapest, VI., Andrássy-ut 57. szám.

Ikerjegyü acélárakban valamint az összes konyhafelszerelésekben legolcsóbb beszerzési forrás

hosszúságban a vívótörrel vetekednek. Ennek a divatnak veszedelmességéről írnak a bécsi lapok egy tegnapi történetet kapcsán, ami két emberre nézve volt kellemetlen; a divatos hölgyre és egy gyanútlanul sétáló urra.

Prohazka József műépítész egyik forgalmas utcán járkalta, amikor elment mellette egy rendkívül elegáns asszony. Ebben a pillanatban megtörtént a baj. A hölgy kalaptüje, amely arasznyira kimeredt az óriás kalap alól, keresztüliszurta a peches urnak az — orrát.

A fájdalom dolog egy csöppet sem alkalmas az udvariaskodásra s a sebesült sem kért — bocsánatot, bár a hölgy, nem tudni miért, követelte tőle. Talán a megbontott hajdíszéért. Sőt, más történet.

A nem épen zengzetes nevű műépítész az egész férfinem visszafojtott keserűségét tolmácsolta, amikor a nyílt utcán élesen kifakadt a hóbertos kalapdísz miatt.

Nagy csődület támadt s Prohazka ur, akinek az orra vérzett, most már vérszemmet is kapott a közönség helyesléstől s követelte az oda érkezett rendőröktől, kísérjék be a veszedelmes hölgyet.

Egy rendőr teljesítette is a kérését. A rendőrségen elkobozták az óriás tüst, azután szabadon bocsátották, aki sirva fogadta meg, hogy ezentúl ötven százalékkal mérsékelni fogja igényeit a kalapban és a tüben.

NAPIHIREK.

Sztrájk a sörgyárban.

Az ital okozta a bajt.

— Saját tudósítónktól. —

— jan. 14.

Kőbányán, a Halom-utcában levő Dreher-féle sörgyárban tegnap egy munkás elbocsátása nyomán sztrájkba léptek a gyár összes munkásai. Estére azonban újra megkezdtek a munkát.

Már hosszabb idő óta volt a gyárban alkalmazva Vas Mátyás napszámos. Eleinte szorgalmas, jó munkásként mutatkozott, utabban azonban részegkedni kezdett. Többször figyelmeztették, hogy a folytonos iszákoskodásnak rossz következményei lesznek, de hiába.

Tegnap reggel is részegen jött a gyárba. A munkavezető hordók elraktározásával bízta meg.

Vas hozzá is fogott a munkához, azonban olyan ittas volt, hogy egymásután három hordót is összetört.

A munkavezető rászólt, mire Vas gorbán válaszolt. Erre jelentést tettek az igazgatóságnak, amely elrendelte, hogy Vast el kell bocsátani a szolgálatból.

Allig ment híre a gyárban Vas elbocsátásának, sztrájkba állottak az összes munkások. Csoporthozba verődve, kivonultak a gyárból és egy közeli korcsmában ültöttek fel a sztrájktagyájukat. A gyárból értesítettek a tizedik kerületi kapitányságot, ahonnan Pausi Emil lovasrendőrfelügyelő vezetésével nagyszámu lovas és gyalogos rendőr vonult ki a gyárhoz és megszállotta annak minden bejáratát. A rendőrileg megszállott gyárnak rengeteg bámulója akadt, csoportosulás támadt az utcán is, úgy hogy a rendőrök több ízben voltak kénytelenek a bámulókat eloszlatni.

Estig a munkások belátták, hogy az

ital rabjának visszafogadása lehetetlen és újra megkezdtek a munkát, mire a rendőrség is kivonult a gyárból.

— **Kitüntetés.** A király Schöpplin Györgyöt, az osztrák földhitelintézet magyar felzálógi alosztályának főnökét a Ferenc József-rend lovagkeresztjével tüntette ki.

— **Udvari káplánok.** Werdenich András dr. teológiai tanárt udvari káplánná nevezte ki a király, Roth Nándor dr. esztergomi kanonoknak az udvari kápláni címet adományozta.

— **Változások Mária Annunciata főherceggasszony udvarában.** A király Mária Annunciata főherceggasszony főudvarmesternőjét, Hoyos Franciska grófnőt állásától fölmentette és neki ez alkalomból az I. osztályú Erzsébet-rendet adományozta. Egyidejűleg Buquoy szül. Cappy Henriette grófnőt nevezte ki utódjául.

— **Rendelet az illetudásról.** A pénzügyminiszterium számvevőségi igazgatója rendeletet küldött a pénzügyi hivatalokhoz, hogy a számvevőszemélyzet munkálkodásáról félevenként pontos jelentést tegyenek. A rendelet azonkívül valami mást is mond. Azt, hogy a hivatalfőnökök az egyes tisztviselők működéséről szóló kimutatásban jegyezzék fel azt is, hogy az illetők szolgálatban vagy szolgálaton kívül illedelmesek és tisztellettudók-e főnökeikkel szemben.

— **Betiltott kuplék.** A rendőrség tegnap betiltotta a Royal-orfeon műsorán levő három kuplé előadását. A betiltás azért történt, mert a rendőrség a kuplékat szemérem-sértőknek találta.

— **Jutalom a királygyilkosoknak.** Belgrádban, mint tudósítónk táviratozza, nagy feltűnést kelt a hivatalos lap ama jelentése, amelynek értelmében a királygyilkosok két vezetője, Gencsics György és Misics Péter nagyszabású koncessziót kap a szerb államtól. Gencsics nagy szövögyáros, Misics pedig robbanó- és vegyszerek gyártására kapott koncessziót. Az összeesküvők ellenfelei nagyon hevesen kifakadnak a kormány eljárása miatt, hogy még most is jutalmat ad a királygyilkosoknak.

— **Gyilkolt a vonat.** A gyömrői-uton ma reggel a sineken egy női hullát leltek, amelyet a vonat ronsolt össze. Személyazonossága nem volt megállapítható.

x Szívbeteg és véredényelmeszedés ellen Finsen-féle ivlámpafürdők alkalmaz dr. Höning Izsó villanygyógyító-intézetében (Budapest, IV., Károly-körut 24). Ezt az eljárást a kopenhágai Finsen-intézetben több mint 1000 szívbetegnél sikerrel alkalmazták, hazánkban először dr. Höning próbálta ki és a javult és gyógyult betegek egész sora igazolja ezen kényelmes és fájdalomtalan gyógyeljárás sikerét szívbillentyűbajok, szívrozombetegedés, véredényelmeszedés, ideges szív- és szívszorongási rohamok (asthma, angina pectoris) esetében.

x Feltűnést keltő Budapesten az országosan ismert Zélinger-féle kézpénzrendszerű I-ső Zéling uri szabó-termek zseniális működése. Smocking-öltöny mérték szerint 35 forint, fekete vagy utcai öltöny 30 forint, télikabát 35 frt, prima munka, tiszta gyapjuszövetekből IV., belváros, Magyar-utca 3. sz. I. em., Kosuth Lajos-utca mellett.

A szinpad világából.

— A csodaszer. —

A Vígyszínházban ugyancsak nem szoktak rögtönözni, de hát gyermekelőadásban nemcsak szabad, hanem muszáj is. És így követett el Tanay Frigyes a „Jóka ördögé”-nek előadása folyamán egy rémes improvizációt.

Van a Lipót-köruton egy gyógyszer-tár, amelynek derék gazdája igen jó viszonyban van a Vígyszínház tagjaival, akik nagyon szeretik a kedves modoru patikust. A gyógyszer-táros is ott volt a gyermekelőadásban és Tanay, mint VII. Ametiszt király odasugta a kollégáknak:

— Itt van Kerpel... Örömet csinállok neki... Majd reklámozok neki.

— Mivel?

— Majd csak eszembe jut valami.

— És ez jutott eszébe:

Amint Glória királykisasszony megszólalt, felséges atyja ujjongva kiáltja fel:

— Mily gyönyörű a hangod! Talán bizony Kerpel-féle kézfinomítóval — gargalizáltál?

TÖRVÉNYSZÉK.

§ A férj merénylete. Bartovics Mihály mosóintézeti szolga rosszul élt a feleségével és a múlt év október 13-án a Szigetvári-utcában rálőtt az asszonyra, akit súlyosan megsebesített. A merénylő férj fölött Sárkány bíró elnökletével ma itélkezik az esküdtszék.

§ Szabadlábón. Abrovics Aladár pénzügyminiszteriumi napidíjas azzal a fenyegetéssel akart pénzt zsarolni Wirth Mihályné háztulajdonosnőtól, hogy ha pénzt nem kap, följelenti a rendőrségen, hogy szerelemleányoknak ad szállást. Wirthné feljelentésére a rendőrség le tartóztatta Abrovicsot. A vádtanács tegnap szabadonbocsátotta a blüös napidíjast.

DR. HÖNIG IZSÓ

Villanygyógyító- és Röntgen-intézet. Elektromágneses gyógyítás.

Bevált gyógymód minden idült bajnál. Rendelés d. e. 8—11-ig, d. u. 2—6-ig.

Uj F NSEN-féle ivlámpafürdők sikerrel alkalmazva szívbeteg, véredényelmeszedés, szívszorongási rohamok, szívrozombajok és ideges szív-ellen.

Bpest, IV., Károly-körut 24. I. em. l/g. Lift Telefon 102-39. Kívánatra prospektus!

MAI MŰSOR:

Magy kir. Operaház: Pillangó kisasszony.

Nemzeti Színház: Az aglegények.

Vígyszínház: A király.

Királyszínház: Tancos huszárok.

Magyar Színház: A szerencsefia.

Sport.

A B. K. E. mai versenye.

A Budapesti Korcsolyázó Egylet a mai napon rendezte Magyarországon 1909. évi gyors- és műkorcsolyázó bajnokságát. Mindkét verseny óriási érdeklődésre tarthat számot, amennyiben legjobb korcsolyázóink állanak starthoz. Mannó, Vampetics és Gyurmán doktoron kívül azonban a többi indulóknak kevés esélyük van.

A műkorcsolyázó bajnokság résztvevői a tavalyi bajnok Kronberger Lili és Szende Andor. Szende tavaly óta sokat fejlődött s benne látjuk a bajnokság győztesét. Véleményünk szerint, ha az előírt gyakorlatoknak egyforma precizitással is felelnek meg, de a szabadon választott gyakorlatokban Szende fölényes munkáját várjuk.

A versenyt a következő sorrendben bonyolítják le:

Délelőtt 9 óra: Gyorskorcsolyázás 500 méteres futama.

Délelőtt 10 $\frac{1}{2}$ óra: Gyorskorcsolyázás 1500 méteres futama.

Délelőtt 11 óra: Műkorcsolyázó bajnokság előírt gyakorlatai.

Délután 2 $\frac{1}{2}$ óra: Gyorskorcsolyázás 5000 méteres futama.

Délután 3 $\frac{1}{2}$ óra: Műkorcsolyázó bajnokság szabadon választott gyakorlatai.

A gyorskorcsolyázó bajnokság indulói a következők:

Mannó (B. K. E.), Wampetics (B. K. E.), Schlick (B. K. E.), Virág (B. K. E.), Haraszi (B. K. E.), Gyurmán dr. (B. B. T. E.), ifj. Sebeny (B. B. T. E.), Horner (B. B. T. E.).

— (A B. K. E. válogatott csapata. A Budapesti Korcsolyázó Egylet tekintettel a közeledő nemzetközi jég-hockey, mérkőzésekre kijelölt két reprezentatív csapatot, amelyek naponként erős training-matcheket tartanak. A két csapat összeállítása még nem végleges, de tény az, hogy ezekből lesz összeállítva az a csapat, mely hivatva lesz arra, hogy a B. K. E. színeit sikra szálljon. A reprezentatívok összeállítása a következő:

a) Bethlen gróf—Sagodi, Salamon—Hevesi—Csáky J. gróf, Lauber, Csáky, B. gróf.

b) Banovits—Lator, Pongrácz báró—Izsák—Pözel, Keglevich gróf, Haberer. Tartalék: Reichenhaller, Horvátovits, Grimm, Jankovits, Torma.

— (Uszás. Vasárnap rendezte a M. U. E. 100-yardos házi bajnokságát a következő eredménnyel:

1. Hégnér 1 p. 04 mp. 2. Rickert, 3. Apor.

TŐZSDE.

Az értéktőzsde üzlettelen ma. Jegyzettek:

Osztrák hitel	626 $\frac{1}{2}$
Magyar hitel	726.—
Közuti	582 $\frac{1}{2}$

A gabonaüzlet szilárd.

Áprilisi buza	12.65
Októberi buza	10.76
Rozs áprilusra	8.50
Tengeri májusra	7.24

Kiadja:

A „DELI UJSÁG” LAPKIADÓ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG.

Ajándékok:

ezüsből 2, aranyból 6, ékkövesek 80 ébresztőórák 4, zseborák 6, ingaórák 14 koronától feljebb csakis jobb kivitelben beszerezhetők

Gáti és Szabó óráskészítő és óraszerelő és óraszerelő Bécsi-utca 9., az Erzsébet-tér mellett. Nagyobb ezüst tárgyak és ékszerek gyári áron a. u. Eltörtött órák és ékszerek igen kis költséggel helyrehozhatók, vagy becsesíttetnek. Tessék címünket tárczájába tenni, alkalomadtán hasznát veheti.

Rum és likőr

előállításához küld utasítást

ingyen

WATTERICH A.

Budapest, VII., Dohány-utca 5.

ESZTERGAPADOK és használt SZERSZÁMGEPEK

minden méreben, oszdtömegtől származók, nagy mennyiségben és darabonként is minden elfogadható árért eladó

Telefon 34-36. Grünspan Izidornál, Budapest, V., Váci-ut 24; Telefon 34-36.

A mélyen tisztelt gazda és birtokos közönség b. figyelmébe!
Használt, de jó állapotban levő **távirduhuzalok** kerítéseknél, sinek mezei és iparvágányoknak, valamint építkezési célokra a legjutányosabban kap-
TELEFON 26-14. hatók. TELEFON 26-14.
Grünwald Adolfnál
Budapest, V., Korall utca 5.

Kristalin.

Teljesen ártalmatlan bőr- és arcszépítő-szer.

A mi még eddig nem volt a mélynek hatása pártatlan. A Kristalin a bőr ápolásának hatékony szere és eszköze. A bőr telemezzel a száraz, sima, puha, és fiatalos. A Kristalin a bőr ápolásának hatékony szere és eszköze. A bőr telemezzel a száraz, sima, puha, és fiatalos. A Kristalin a bőr ápolásának hatékony szere és eszköze. A bőr telemezzel a száraz, sima, puha, és fiatalos.

Glinskivich Sándor
román kir. egyetemen
százados és kémikus.

KRISTALIN MASSA:

Próbátégely 50 fill. Üvegdozhoz 3 kor.
Majolika díszítéggel 5 korona.
Kristalin szappan 1 kor. Kristalin powder 1 kor.
Kapható minden gyógyszerárban, drogériában és háztartásban.

Megrendelhető: a „Kristalin” magyarországi törökterében is. Budapest, VIII., Baross-utca 91. sz.

Grammofonokat

a világhírű **THE ROYAL** gépeket szigorúan az eredeti gyári áron. 40% áreszállítással.

Láng Jakab és fia
Grammofon- és varrógép-
nagykereskedők.

Budapest, VIII. ker.,
József-körút 41. sz.

Fióküzleteink: VII. kerület
Baross-ter 4. szám és Bu-
dán Margit-körút 6. szám.

Árjegyzék ingyen és bérmentve. Figyeljünk a címre!

Aki szép akar lenni

sz használja a közönség által jónak elismert **Junó paszta, Junó krém és Junó szappant.** Kapható:

Török József
VI., Király-utca 12. sz.

Neruda Nándor
Kossuth-lajos-utca 7. és

Nádor gyógyszerár
Váci-körút 17. sz.

MAGYAR MERCUR BANK R. T.

BUDAPEST,

V., Ferencz József-ter 5. sz.
(Gresham-palota)

sorsjegyzetét vesz és elad sorsjegyeket készpénzfizetés ellenében, napi áron és részletfizetésre.

Alakít sorsjegytársulatokat, saját számlára vagy megbízás alapján.

Videki ügynököket kedvező feltételekkel bárhol alkalmazunk.

Eladó butor.

6 drb. ebédlőszék pütsch huzattal, egy szalon és egy függő lámpa teljesen jó karban, sürgősen és olcsón eladó. Megtekinthető a Vigaszínház házmesterénél:

(V., Pannónia-utca.)

Első magyar dégrás-gyár Bernauer Lajos

Központi iroda:
Budapest, V., Váci-ut 22.
Repceolajgyár: Ujpest.

Személy- és jelzálogkölcsönök

(készpénzben)

hivatalnokok, kereskedők, iparosok stb részére budapesti és vidéki házakra, földbirtokokra előnyös feltételek mellett folyosít a

»TURUL« takaré-
és hitelszövetkezet

Budapest, VI., Nagymező-utca 87-89 sz.
Telefon 34-33. Telefon 34-33.

Passepartout - müntézet
Villamos erőre berendezve

CZIERER LAJOS

BUDAPEST,

VII., DOB-UTCZA 10. SZ.

Építészeti tervek passepartoutrozását és cachirozását elvállalja.

Az építőművészek hivatalos szállítója.

NEMI BETEGSÉGEK

hugycsöbajokat, sebeket, syphilit és koral férfiro elgyöngülést gyökeresen és rövid idő alatt gyógyít

Dr. Fabinyi

v. kórházi orvos (a hugyszervi és buja-kóros osztályon)

Rendel: d. o. 9-3-ig és este: 6-8-ig.

BUDAPESTEN,
Rákóczi-ut 8/a.

Guttman Manó

műasztalos és szobrász
BUDAPEST, VII.,
Szegényház-ter 5.

—parművészeti műterem:

Modern és antik lakberendezések, portál, épület és mindennemű asztalos és szobrász munkák stilszerű kivitelére. Minden izlésnek megfelelő — rajzzal és költségvetéssel szolgálok.

ALAPITTATOTT 1894.

TELEFON 84-...

Sternberg Armin és Testvére
cs. és királyi udvari hangszergyár
Budapest, VII., Rákóczi-ut 36. sz.
Képes árjegyzék mindennemű hangszerrel külföldön kiadásban, mely ingyen és bérmentve küldetik, csak megnevezendő, hogy milyen eszközzel kívántatik.

ÖN BÉREL!
EGY ÓCSKA ZONGORÁT VAGY PIANINÓT ÉS KIDOB-
2 HAVONTA 12 VAGY 16 KORONA KÖLCSÖNDIJJAL VEGRE PENZET KAPTA ZONGORÁJA NINCSEN
HA FIZET
HAVONTA 20 KORONÁT KAP EGY KIVÁLÓ GYÁRTMÁNYU LEGMODERNEBB ÉS ÁRAMPEDÁLOS ÉRZÉSPANZÉLTÓKÉS KERESZTHÚROS-TETSZÉSE SZERINTI SZINBEN-ÚJ ZONGORÁT VAGY PIANINÓT NEM-IR ALÁ VÁLTÓT, NEM ÁLLIT BEZEST ÉS NEM FIZET BANKHAT KAMATOT ÉS MÉGIS TULAJDONA LESZ A ZONGORA. ILYEN IDEÁLISAN SZOLID LIBERÁLIS MÓDON VÁLVATÓ KIZÁRÓLAGOSAN CSAK
STERNBERG-DEZSŐ
ZONGORA ELADÁSI ÉS KÖLCSÖNZÉSI TELEPÉN
BUDAPEST VI., FERENCZ-TER 9.
AZ ORSZÁGOS ZENEAKADÉMIAVAL SZEMPEN
ZONGORÁK BECSERELÉSE JAVÍTÁSA HANGOLÁSA LEKÖLCSÖNZÉSE